

Hikâye

Raziye SAĞLAM

ALACA KÖYLÜLERİN SULTAN ŞEHİRDE
YENİDEN
DOĞMALARINI

Ahmet Cenan Efendi, her gece âdet ettiği üzere, yine aynı saatte çadırından çıktı ve ağır ağır yürümeye başladı. Yaz ortası olmasına rağmen, hava çok serindi. Hafif rüzgârda hışırdayan ağaçların seslerini dinleyerek yürüdü. Yosunlu pınarın önüne gelince buz gibi su ile abdestini aldı. Şöyle bir etrafına baktıktan sonra “Vakit olmuştur.” diyerek yüksekçe bir kayanın üzerine çıktı ve huşû içinde sabah namazını kılmaya başladı. Namaz bittikten sonra elinde tesbihi, gönül âlemine daldı.

Karşılarda güneş, bütün mahlûkatı şefkatiyle sarmak ister gibi doğarken, Mustafa ile yanında yaşlı genç on-on beş kişi at sırtında Alaca köyden çıktı. Biraz ilerlemişlerdi ki köyün delisi Çakır, peşlerinden teneke çalarak koşmaya başladı. Bir taraftan da “Hazine kıymeti bilmeyenler, kendileri gibi değersiz sananlar, onu kaybedince işte böyle çaresiz yollara düşerler! Haydi gidin! Ama birazdan ardınıza baka baka dönersiniz!” diye bağıyordu. Onlar cevap vermeden ilerlerken Çakır, deli deli gülererek “Niye böyle sus pus oluyunuz, vercek cevabınız yok değil mi?” İçlerinden Bekir, atından inip üzerine yürümek istedi; ama Mustafa “Adı üstünde deli işte. Ne uyuyon ona.”

“Ne yapıyım Mustafa bu sözleri kanıma dokunuyo. En çok da doğru söylediğini bildiğim için.”

Atlılar bu şekilde üç saat yol aldıktan sonra bir obaya vardılar. Mustafa atından indi ve atını orada bırakarak devam etti. Diğerleri orada kaldılar. Mustafa hızlı, fakat telaşsız yürüyordu. İleride Ahmet Cenan Efendiyi görünce yüzüne aydınlık bir gülümseme yayıldı. Edeble varıp Ahmet Cenan Efendinin elini öptü. Ahmet Cenan Efendi de bir babanın evladına göstereceğinden daha büyük bir şefkatle sarıldı ve oturması için işaret etti. Karşılıklı hal hatır sorulduktan sonra Ahmet Cenan Efendi obanın çıkışına doğru bakarak “Yine geldiler mi?” Mustafa “Evet efendim. Her gün sayıları daha çok artarak geliyorlar.”

Bir süre sessiz kaldılar. Daha sonra Mustafa, obaya doğru bakarak “Her geldiğimde çadırların

sayısı artıyor efendim.”

Efendi gülümseyerek “Evet. Elhamdülillah obamız her geçen gün büyüyor.”

Mustafa boynunu büktü ve derin derin içini çekerek “Biz de köyümüzün bu şekilde büyümesini isterdik efendim.”

Efendi Mustafa’ya şefkatle baktı ve “Artık nasibimiz burada oğul.”

“Alaca köylüler olarak kıymetinizi bilemedik. Elimizdeki cevher gidince de...” Mustafa konuşurken gözleri doldu, boğazına bir şey tıkanmış gibi devam edemedi.

Efendi onu teselli etmek ister gibi “Senden memnunuz oğul. Kendini üzme.”

“Nasıl üzülmem efendim. Alaca köy sizden sonra artık eskisi gibi değil. Pınarları kurumaya başladı. Ekinler soldu. Hayvanların sütleri bereketsiz. Her şey çok azaldı. Sizin gibi bir Allah Dostunu kaybedince Allah’ın rahmet ve bereketi de azalmaya başladı. Korkarız yakında kuraklık köyü kasıp kavuracak. Burada ise her geçen daha büyük canlılık ve bereket görüyorum. Bizim pınarlarımız kururken, buradaki şu cılız dere bile neredeyse çağlayan olup akacak. Keşke bu dere de bir damla su olaydım da her gün gül cemalinizi göreydim.” Ahmet Cenan Efendi gülümseyerek “Kişi sevdiği ile beraber değil midir Mustafa?”

Mustafa “Evet.” Anlamında başını eğdi.

Bir süre ikisi de konuşmadılar. Sessizliği yine Mustafa bozdu. İnler gibi bir sesle “Ben de buraya gelsem...”

“Senin yaşlı anan baban var. Onların yanında olman lazım.”

Mustafa köyde iken, Efendinin yanında edebinden tek kelime etmezdi, ama şimdi belki duyduğu üzüntüden, belki hasretinden en çok da bir şeyler düzeler umuduyla konuşuyordu. Böy-

le konuştuğu için sonradan kendine çok kızıyor-
du, ama Efendiyi geri dönmesi için ikna ederim
umuduyla bu yolda, hem ardan geçiyordu hem
vardan. Efendi kabul etse candan geçmeye de ra-
zıydı ya...

Ahmet Cenan Efendi yavaşça ayağa kalktı ve
“Alaca köylüler nimetin kıymetini bilmediler.
Şimdi yolumuza altın döşeseler yine de dönüp
bakmayız.” Efendi eliyle ilerileri işaret ederek
“Bak, şu çadırları görüyor musun? “ Pınarın gö-
züne kavuştuk.” diyerek her geçen gün sayıla-
rı artıyor. Önceleri bizi hiç bilmezlerdi. Allah’ın
hikmeti, şimdi derterine deva görüp gönüllerine
mihman ettiler bizi. Hepsı köyünü yurdunu bira-
kıp, bize yakın olmak için gelip çadırlarda yaşa-
mayı göze alıyorlar, burada çoğalıyorlar.”

Mustafa gözyaşları içinde “Balı nereden ala-
caklarını biliyorlar.”

İkisi de bir süre sessiz kalıp, kuşların ötüşünü
dinlediler. Sessizliği, Ahmet Cenan Efendi bozdu.
“Geçenlerde vali geldi ziyaretimize. Hünkârımızın
emriyle burada büyük bir şehrin kurulacağını
söyledi.” Efendi sözünün burasında ayağa kalktı.
Çadırların arka tarafındaki inşaatları göstererek
“Bak! İlerideki inşaatları görüyor musun? Yakın-
da burası Allah’ın izniyle büyük bir şehir olacak.”

“Sizin olduğunuz fakat bizim olmadığımız bü-
yük bir şehir.” Mustafa’nın sesi titriyordu.

Alaca köylüler çok pişmandı. Duydukları
bu pişmanlıkla haftada birkaç kez at sırtında
üç saatlik yolu geliyor, ama o “Gel!” diyene ka-
dar Efendinin huzuruna çıkma yüzünü kendi-
lerinde bulamadıkları için, Mustafa dönene ka-
dar sessiz sedasız bekleyip geri dönüyorlardı. Beş
sene önce, Efendi ailesi ile gelip köye yerleştiğin-
de Mustafa’nın ailesi hariç aralarına kabul etmek
istememediler. Köylüler oldukça zengindi ve onun
verdiği benlikle kendilerinden olmayana yüksek-
ten bakar olmuşlardı. Gözlerini maddiyat öyle
kör etmişti ki Efendi “Hizmet” dedikçe onlar kös-
tek oldular. Ona engel olmak için ellerinden gele-
ni ardına koymadılar.

Efendi “Kardeş olun!” dedi, onlar hasetlik ede-
rek birbirinin kuyusunu kazmaya devam ettiler.
Efendi “Devlete karşı gelmeyin!” dedi, onlar dağ-
lardaki eşkıyaları köyde ağırladılar. En son köye
bir cami ile bir mektep yapılması için zar zor top-
lanan altınları “Efendi’nin oğlu yedi!” diye dedi-
kodu çıkarınca, Efendi ve ailesi bir sabah erken-
den, kimse ile vedalaşmadan köyü terk ettiler.
Mustafalar tüm bunlar olurken engel olmaya çok
çalıştılar, ama durumları onlardan zayıf olduğu
için kimse gaile almadı. Onlar giderken köyün çı-
kışına kadar eşlik ettiler ve yol boyunca köylü adı-
na özür dilediler, ama nafile. Mübarek zatın gön-
lü incinmişti bir kez.

Sonra döndüklerinde kahvenin önünde biri-
kenler “Ne bu kadar üzülüyorsunuz? Köylüden top-
ladıklarını ceplerine atmasalar böyle kaçıp gibi
gitmezlerdi.” deyince Mustafa daha fazla dayana-
madı:

“Yeter gayri iftiralarınız! Efendi istese elinin is-
tediği her şey altın olurdu. O istedi ki sizler adam
olasınız, ama yazık ki siz anlamadınız. O’nu küs-
türdünüz. Şimdi başımıza ne felaket gelse yeridir!”
diye bağırarak cebinden çıkardığı büyük bir kese
altını onlara doğru fırlattı. Köylülerin şaşkın ba-
kışları altında, altınlar etrafa dağılırken Mustafa
arkasını döndü ve gitti. O günden sonra köyde pı-
narlar kurumaya, ekinler azalmaya başladı. Efendi
ve ailesi gideli henüz üç ay olmasına rağmen, köy-
lünün durumu kötüleşmeye başladı. Ağırladıkları
eşkıyalar haraca bağlamak istediler. Köylü, yaptık-
larından çok pişman oldu, ama iş işten geçmişti.
Şimdi bir aydır bu şekilde gidip geliyorlar, ama
hâlâ onun tarafından kabul görmüş değillerdi.

Ahmet Cenan Efendi ileriden gelen çocuğu gö-
rünce kayadan indi ve “Yemek hazırlanmış. To-
run haber etmek için geliyor. Ananı babamı biri-
ne emanet ettin mi?” Mustafa hem üzüntüden,
hem Efendi’yi görmenin sevincinden, en çok da
biraz sonra ayrılacak olmanın hüznünden çok
yorgun düşmüştü. Bitkin bir halde ayağa kalk-
tı, Efendi’nin ardı sıra ağır ağır yürüyerek “Evet
Efendim. Komşu sen git benim akşama kadar
işim yok, bakarım.” dedi.”

Öğleden sonra Mustafa bekleyenlerin yanına döndü. Elinde her zaman olduğu gibi onlar için yapılmış sıkmaçlar vardı. Efendi gönlü kırık olduğu halde, “Bu kapıya gelen ikramsız gönderilmez.” diyerek azıklarını Mustafa ile gönderirdi. Onlar da bunun az bir kısmını yerler, geride kalanını da şifa niyetine ailelerine götürürlerdi.

Bu gelip gitmeler üç ay daha bu şekilde sürdü. Bu arada Efendi'nin obasındaki evler bitmiş, oba nerdeyse büyük bir şehir olmuştu. Adını da sahip oldukları gönül sultanından dolayı “Sultan Şehir” koydular. Alaca köylüleri ise her defasında sayıları artarak, nerdeyse köyün tamamı obaya gelmeye başladı, ama yine elleri boş döndüler. Ta ki bir gece büyük bir sarsıntıyla uyanana kadar... Köyde yıkılmadık ev kalmadı. Allah'ın hikmeti olarak hiç can kaybı olmadı. Köylüler sanki böyle bir felakete uğramaktan memnun olmuş gibi, yıkılan evlerine, bozulan düzenlerine hiç üzülmeden, hatta biraz da sevinerek kalan eşyalarını denk ettiler ve topyekûn Sultan Şehir'e doğru yola çıktılar. Uğradıkları büyük felaketten dolayı kimse fazla açığa vurmuyordu, ama hepsinin gözlerinde heyecanla karışık bir sevinç okunuyordu.

Sultan Şehir'e yaklaşırken bazıları, Efendi yine kabul etmezse, diye tedirgin olmaya başlayınca Mustafa “Efendi, şefkat ve merhametiyle, düşenin yanındadır.” dedi. Babası da “Kabul et-

mese de başka gidecek kapımız mı var oğul? Çadırlarımızı kurarız, mübarek ‘Gel!’ diyene kadar eşliğinin tozu oluruz.”

Alaca köylüleri Sultan Şehir'e yaklaşınca köyün girişinde bazı karartılar gördüler. O anda birçoğunun içinden aynı düşünce geçti. “Efendi de orada olsa...”

Biraz daha yaklaşınca dileklerinin kabul olduğunu gördüler. Büyük bir kalabalık, başlarında Efendi de olduğu halde onları bekliyor gibiydi. Efendi hem de gülümsüyordu. Diğerleri yaklaşmaya çekinirken, Mustafa öne doğru atıldı ve hızlı adımlarla gidip edebileceği daha çok da gönlünden taşan bir muhabbetle gözyaşları içinde üç kez arkaya elini öptü. Ahmet Cenani Efendi de gülümseyerek onu kucakladı ve “Çadırları sizin için beklettik. Bir an önce yerleşin.”

Bunu duyan Alaca köylüleri sevinçlerinden ne yapacaklarını bilemediler. Kimi koşup Efendi'nin elini öptü. Kimi hemen oracıkta şükür secdesine kapandı, kimi en yakınındaki arkadaşına sarıldı. Sanki gece felakete uğrayanlar kendileri değildi. Bir felaket, bir gönül sultanının eliyle böyle bayrama dönüyordu demek ki. Bir Allah Dostunun himmetiyle Alaca köyü kendi benlikleri gibi tarihe karışıp, Sultan Şehir olarak yeniden doğuyordu.